

RUOKOLAHDEN KUNNAN SIOITUSTOIMINNAN PERUSTEET

Sijoitustoiminnan määritelmät

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan toimialaan liittyvää sijoittamista ja kassavarojen sijoittamista. Lisäksi kunnalla voi olla toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahavaroja.

Toimialasijoittamisella tarkoitetaan sijoituksia, joilla edistetään kunnan tehtäviin kuuluvia päämääriä kuten palvelutuotannon järjestämistä, elinkeinorakenteen muutosta tai työllisyyden turvaamista kunnan tai seutukunnan alueella. Niitä ovat esimerkiksi suorat osakesijoitukset.

Kassavaroilla tarkoitetaan maksuliikennevaroja ja kassaylijäämää. Maksuliikennevaroja ovat rahalaitosten käyttötileillä olevat varat sekä käteisvarat. Kassaylijäämää ovat rahoitusarvopaperit ja pankkisaamiset, jotka eivät määrittelyhetkellä ole sidottu maksuliikenteen ylläpitoon. Lahjoitusvarat ovat rahoitusarvopapereita, rahaa tai pankkisaamisia.

Tässä ohjeessa otetaan kantaa vain kassavarojen sijoittamisen perusteisiin. Toimialasijoittamisen perusteista päätetään vuosittain talousarviossa tai valtuuston erikseen tekemän sijoituspäätöksen yhteydessä. Lahjoitusvarojen sijoittamisesta päätetään erikseen.

Tämä ohje koskee myös kuntakonserniyhtiöitä. Kuntakonserniyhtiöiden tulee ennen sijoituspäätöksen tekoa pyytää kunnanhallitukselta mahdollista konserniohjausta asiaan liittyen.

Kassavarojen sijoittamisen yleiset periaatteet

Sijoittamisen tulee olla taloudellisesti tuottavaa, vähäriskistä, vastuullista ja omaisuuden turvaavaa. Vähimmäisvaatimuksena on inflaation ylittävä tuotto. Sijoittaminen on hoidettava suunnitelmallisesti siten, että maksuvalmius turvataan ja että sijoittamiseen liittyvät riskit kartoitetaan ja niiltä pyritään suojautumaan ennakolta. Kassavarojen sijoituskohteet ja -palvelut on kilpailutettava silloin, kun siihen käytännössä on mahdollisuus.

Sijoituskohteen toimiala tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa kunnan tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa. Sijoitettaessa tulee ottaa huomioon ohessa olevien sijoitusryhmienkin sisällä eri sijoituskohteiden yksilölliset riskit.

Kassavaroja sijoitettaessa tulee myös arvioida mahdollisuutta ja järkevyyttä lyhentää nostettuja pitkäaikaisia lainoja sovittua nopeammin, tai mahdollisuutta välttää tai vähentää uuden, korvaavan talousarviolainan nostotarvetta. Kassavaroja ei tule ilman perusteltua syytä sijoittaa ryhmiin 4 ja 5, mikäli sijoitusvuoden aikana on kunnan lainakannan arvioitu kasvavan. Uutta lainaa nostettaessa tulee puolestaan arvioida mahdollisuutta ja järkevyyttä realisoida tehtyjä sijoituksia. Kunnan ei siis tule ottaa lainaa sijoittamista varten, vaan sijoittaminen voi kohdistua vain tosiasialliseen kassaylijäämään.

Kassavarojen sijoittamisen perusteet

Kassavaroja voidaan sijoittaa eri kohteisiin alla esitettyjen rajojen sen salliessa. Osakesidonnaisia sijoituksia saa tehdä vain, mikäli kunnan kassavarat ovat yli miljoonaa euroa.

Uusia sijoituksia tehtäessä tulee ottaa soveltuvalla tavalla huomioon merkittävämmät kunnan kassatilanteeseen vaikuttavat tekijät (verotilitysten kausittaisuus, investoinnit, muut kertaluonteiset maksuerät, lainojen lyhennykset ja nostaminen). Lisäksi on otettava huomioon mahdolliset tuolloin voimassa olevat kuntatodistuslainat.

Oikean reunan asteikko kertoo sijoitusten maksimipainon kumulatiivisesti (esimerkiksi osakesijoituksiin ja high yield-lainoihin saa sijoittaa yhteensä enintään 25 % kassavaroista).

Sijoitusryhmä	Paino min.	Kumulatiivinen paino max.
Ryhmä 5, osakesijoitukset		10 %
Ryhmä 4, high yield-lainat (luottoluokitus alle BBB)		25 %
Ryhmä 3, investointitason lainat (BBB tai parempi)		40 %
Ryhmä 2, määräaikaistalletukset yli 12 kk (ei indeksi- tai osakesidonnaiset)		70 %
Ryhmä 1, rahamarkkinasijoitukset (alle 12 kk) pankkitilit	20 % ja 500 000 €	100 %

Eri instrumentteihin ja eri riskiryhmiin sijoittavia rahastoja käytettäessä yllä mainituista rajoista voidaan poiketa ja sen sijaan tarkastella sijoituksia synteettisen riskin asteikolla 1–7 (1=matalin tuotto, matalin riski; 7=korkein tuotto, korkein riski) seuraavasti:

- Ryhmä 5: Riskitaso 5–7
- Ryhmä 4: Riskitaso 4
- Ryhmä 3: Riskitaso 3
- Ryhmä 2: Riskitaso 2
- Ryhmä 1: Riskitaso 1

Kunnanhallitus päättää ryhmiin 3–5 kuuluvien sijoitusinstrumenttien käyttöönotosta ja antaa kunnanjohtajalle euromääräisen valtuutuksen tehdä niihin merkintöjä, kuitenkin enintään yllä mainittujen painorajojen mukaisesti. Kunnanjohtaja voi päättää ryhmiin 1–2 kuuluvien instrumenttien käyttämisestä. Uuden instrumentin käyttöönottamisesta tulee ensimmäisellä kerralla tehdä hallintopäätös, jossa käy ilmi instrumentin välityksellä sijoitettava rahamäärä.

Merkintöjä tehtäessä tulee ryhmissä 3–5 hyödyntää ajallista hajautusta, ellei se perustellusta syystä ole tarpeetonta.

Lisäksi sijoituksia tulee hajauttaa ryhmien sisällä seuraavasti:

Ryhmä 3-5: Sijoitusryhmän sijoituskohteet tulee hajauttaa ainakin viiteen eri valtioon, eikä yhdenkään osuus saa olla yli 40 %. Pääsääntöisesti hajautusta tulee tehdä siten, että eri maanosat ovat myös edustettuina. Kehittyviin maihin voi kohdistua enintään 10 % sijoituksista.

Kunta ei tee suoria osake-, joukkovelkakirja- tai yrityslainasijoituksia kassavarojen sijoittamiseksi. Myöskään hedge-rahastoja ei käytetä.

Mikäli sijoituspäätös tehdään kokonaisuutena käsittäen eri ryhmiin kuuluvia sijoitusinstrumentteja, luokitellaan päätöksen tekevä viranomainen sen ryhmän mukaan, johon riskipitoisin sijoitusinstrumentti kohdentuu.

Kunnanjohtajalla on oikeus realisoida kunnanhallituksen päätöksiin perustuvat sijoitukset. Mikäli realisoinnista koituu ylimääräisiä kustannuksia (esimerkiksi määräaikaisen talletuksen purkaminen ennen määräaikaan), tekee päätöksen kuitenkin kunnanhallitus.

Kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle selvitys kassavarojen määrän ja arvon kehityksestä ja arvio tulevasta näkymistä sekä sijoitusinstrumenttien jakautumasta ja tuotosta tilinpäätöksen yhteydessä.